

בש"פ 7797/16 - מדינת ישראל נגד אברהים עבד אל עזיז

בבית המשפט העליון

בש"פ 7797/16

כבוד השופט ע' פוגלמן
מדינת ישראל

לפני:
העוררת:

נ ג ד

אברהים עבד אל עזיז

המשיב:

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב'
השופט מ' יועד הכהן) במ"ת 39527-01-16 מיום
29.9.2016

ח' בתשרי התשע"ז (10.10.2016)

תאריך הישיבה:

עו"ד עודד ציון

בשם העוררת:

עו"ד תומר כוח"י בן דוד; עו"ד שלמה גיגי

בשם המשיב:

החלטה

ערר על החלטה לשנות את מיקום חלופת המעצר של המשיב בסמוך למקום מגורי המתלונן.

רקע והליכים קודמים

1. נגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של חבלה בכוונה מחמירה; נשיאת נשק; וירי באזור מגורים. על פי עובדות כתב האישום, המשיב ו-4 נאשמים נוספים הם בני דודים המתגוררים באבו-גוש (להלן גם: הכפר). עובר ליום

5.1.2016 הופצו בכפר הקלטות באמצעות ישומון "Whatsapp" שבהן נשמע המתלונן, בן הכפר, משמיע אמירות פוגעניות כלפי "אום עזיז", שהמשיב והנאשמים הנוספים סברו שהיא אמו של המשיב. על רקע זה קשרו החמישה קשר לפגוע במתלונן. על פי הנטען, המשיב וחלק מן הנאשמים תקפו את המתלונן בעודם רעולי פנים. נאשם 3 בכתב האישום הכה בראשו של המתלונן באמצעות אלה, והמשיב ירה במתלונן שתי יריות בפלג גופו התחתון. בעוד המתלונן שוכב על הרצפה נאשמים 3-4 בעטו בו ודקרו אותו מספר דקירות בישבנו. לאחר מכן הצטרף נאשם 2 למשיב, ויתר הנאשמים בעטו במתלונן כשהוא עודנו שרוע על הרצפה. כתוצאה מכך הובהל המתלונן לבית חולים ונותר כמה פעמים.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום התבקש מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים נגדו. כעולה מתסקיר שירות המבחן הראשון שהוגש במסגרת הליך זה בעניינו של המשיב, קיים סיכון גבוה להמשך התנהלות אלימה מצדו, שחומרתה צפויה להיות גבוהה אף היא. שירות המבחן בחן אפשרות לשחרור המשיב לחלופת מעצר באבו-גוש, אך התרשם כי המפקחים המוצעים אינם יכולים להוות גורם מפחית סיכון עבורו וכי מצבו מחייב חלופת מעצר מרוחקת מהכפר. בסופו של יום הורה בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט מ' יועד הכהן) על מעצר המשיב עד לתום ההליכים נגדו.

3. המשיב ונאשם נוסף עררו על החלטה זו. במסגרת הערר (בש"פ 2016/16 אברהים נ' מדינת ישראל (17.3.2016)) הוגשו לבית משפט זה שלוש הודעות שנגבו מהמתלונן כמה ימים לפני האירוע המתואר בכתב האישום, שבמסגרתן הלין המתלונן, בין היתר, על הגעת רעולי פנים אל פתח ביתו עם אקדח. כשנשאל המתלונן מי הוא חושד שעומד מאחורי האירועים האמורים – נקב בשמותיהם של כמה חשודים, שאינם חלק מן הנאשמים. בין היתר על רקע זה קבע בית משפט זה (כב' השופט י' דנציגר) כי היה והעוררים יציגו חלופות מעצר שאינן באבו-גוש "ומפקחים ראויים שיוכלו ליטול על עצמם את האחריות בפיקוח רציף וקפדני על העוררים", מן הראוי שאלה תיבדקנה על ידי שירות המבחן ותוצגנה לבית המשפט המחוזי כדי שיבחן אם יש בהן כדי לאיין את המסוכנות הלכאורית הנשקפת מהם.

4. בעקבות החלטה זו התבקש שירות המבחן לערוך תסקיר משלים. במסגרת התסקיר נבחנה חלופת מעצר שהוצעה על ידי המשיב בנצרת, בפיקוח דודו, אשתו ודודה נוספת. שירות המבחן התרשם כי מדובר בחלופה המהווה מענה הולם לסיכון והמליץ על שחרורו של המשיב לחלופה זו. ביום 10.4.2016 הורה בית המשפט המחוזי על מעצר המשיב בפיקוח אלקטרוני בחלופה המוצעת בנצרת בפיקוח דודותיו. בהמשך התווספו מפקחים נוספים; ולאחר זאת, לבקשת המשיב ובהסכמת העוררת, הורה בית המשפט על העתקת מקום המעצר בפיקוח אלקטרוני לדירה בלוד, ללא שינוי בזהות המפקחים.

5. ביום 8.8.2016 הגיש המשיב בקשה לעיון חוזר בהחלטה האחרונה, שבגדרה התבקש כי יהא עצור בפיקוח אלקטרוני באבו-גוש, או שישתנו תנאי המעצר כך שיוכל לצאת לעבוד. לטענת המשיב, משפחתו נתונה במצוקה כלכלית והיא מממנת את שכר הדירה שבה הוא נתון במעצר. עוד הודגש חלוף הזמן והעובדה ששמיעת ההליך צפויה להימשך עוד זמן רב. התבקש תסקיר משלים נוסף. שירות המבחן מצא כי המשיב ער למחירים הנלווים להליך המתנהל ולמצבו המשפטי, והדבר מפחית כיום את הסיכון למעורבות באלימות חוזרת. על כן, כך שירות המבחן, ניתן לשקול את המשך המעצר בתנאי בפיקוח אלקטרוני כמבוקש בבית האם בכפר.

6. בתום דיון נעתר בית המשפט ביום 22.9.2016 לבקשה, תוך שצוין כי כדי להרחיק את המשיב כברת דרך נוספת מבית המתלונן הוצעה כתובת אחרת, ברחוב הלימון. בהחלטתו עמד בית המשפט על חלוף הזמן מאז תחילת ההליכים; על כך שלא נרשמו הפרות של תנאי המעצר ממצד המשיב; על הקושי הכלכלי של המשיב; ועל הצפי לסיום ההליך. על

רקע זה, ובהינתן המלצת שירות המבחן, הורה בית המשפט על שינוי מעצרו של המשיב כמבוקש לרחוב הלימון בכפר, בכפוף לחוות דעת חיובית של מנהל הפיקוח האלקטרוני לגבי התאמת הדירה המוצעת באבו-גוש למעצר בפיקוח אלקטרוני. ההחלטה על מעצר המשיב באבו-גוש עוכבה עד ליום 26.9.2016.

7. חוות הדעת בעניין הפיקוח האלקטרוני הייתה אמורה להינתן עד ליום 27.9.2016, אלא שלפי הודעת היחידה לפיקוח אלקטרוני, כתובת החלופה שצוינה בפרוטוקול - ברחוב הלימון - אינה זו של החלופה המוצעת כעת (ברחוב הזיתים, גם הוא באבו-גוש), ובשל כך טרם בוצעה בדיקה. תגובת הצדדים להודעה זו התבקשה עד ליום 5.10.2016. העוררת מסרה כי היא מתנגדת לחזרת המשיב לאבו-גוש, וכי לעמדתה יש בשינוי הכתובת על ידי המשיב - ללא יידוע בית המשפט - משום אינדיקציה נוספת לכך שאין ליתן במשיב אמון. עוד ביקשה העוררת כי ככל שיותר למשיב לחזור לכפר, תינתן לה שהות בת 48 שעות לצורך הגשת ערר על ההחלטה.

8. ביום 29.9.2016 קבע בית המשפט כי החלטתו מיום 22.9.2016 כללה עיכוב ביצוע בעניינו של המשיב עד ליום 26.9.2016, והעוררת לא עררה על החלטה זו. "השאלה העקרונית", כך נקבע, הייתה עצם חזרתו של המשיב לאבו-גוש - ולא שינוי כתובת הדירה. לבסוף נקבע כי מנהל האיזוק האלקטרוני יבדוק את התאמת הדירה החדשה המוצעת ויודיע תוצאות בדיקתו עד ליום 6.10.2016. בתום הבדיקה נקבע ביום 5.10.2016 כי המשיב יעצר בפיקוח אלקטרוני "בכפוף להמצאת אישור בדבר קו בזק ו/או נקי".

הערר והתשובה לו

9. לטענת העוררת, שגה בית המשפט המחוזי עת קבע כי היה עליה לערר על החלטתו מיום 22.9.2016 עד ליום 26.9.2016, ומשלא עשתה כן - מיצתה את זכותה לערר וממילא את זכותה לבקש עיכוב ביצוע של ההחלטה. לעמדת העוררת, עד לקביעת מנהל האיזוק האלקטרוני מדובר היה ב"שאלה עקרונית" בלבד, ובהיעדר החלטה אופרטיבית אין מקום לבקשת סעד מבית המשפט. ברם נוכח קביעת בית המשפט הוגש הערר כאמור, ובצדו בקשה לעיכוב ביצוע ההחלטה. לגופו של עניין נטען כי המסוכנות הגבוהה הנשקפת מן המשיב כלפי המתלונן אינה מאפשרת חזרתו לאבו-גוש, מקום מגורי המתלונן וזירת הפשע. המתלונן אף טרם העיד בבית המשפט, וחזרת המשיב למקום האירוע עלולה לטעת בו פחד. העוררת אף מפנה להחלטתו של השופט דנציגר, ולעמדתה ממנה נלמד כי הכפר אינו יכול להוות מקום הולם למעצר המשיב בפיקוח אלקטרוני.

10. בדיון לפני טען המשיב כי דין הערר להידחות. בא כוח המשיב הדגיש את מצבו הכלכלי הקשה של המשיב ואת תסקיר שירות המבחן החיובי, ואף ציין את עמדת נכבדי הכפר. עוד עמד על חלופת הזמן; על כך שהחלופה שנמצאה מצויה בקצה השני של אבו-גוש לעומת מקום מגורי המתלונן; ועל כך שממילא המשיב יהיה נתון בפיקוח אלקטרוני.

דיון והכרעה

11. לאחר שעייתי בחומר שהונח בפני והאזנתי לצדדים מצאתי כי דין הערר להתקבל, בכפוף להערתו להלן. נקודת המוצא להחלטתי זו היא החלטת השופט י' דנציגר בבש"פ 2016/16. כאמור לעיל, בהחלטה זו נמצא כי נדרשת חלופת מעצר שאיננה באבו-גוש. אכן, מאז ניתנה החלטה זו חלפו כ-7 חודשים, וחלופת הזמן נושא משקל בכל הקשור לבקשה

לעיון מחדש בתנאי מעצר. יחד עם זאת, עדיין יש לאזן את הפגיעה הנגרמת לנאשם הספציפי אל מול האינטרס הציבורי שהאחרון ימשיך לשהות במעצר באותם תנאים, תוך שמביאים בחשבון, בין היתר, את חומרת העבירות המיוחסות לנאשם, מידת המסוכנות שלו, התנהגותו במעצר או אופן עמידתו בתנאי חלופת המעצר ונסיבותיו האישיות (בש"פ 6286/06 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (21.8.2006); ראו גם בש"פ 6845/07 קוסטריקין נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (19.8.2007)). במקרה זה יש לזכור כי המשיב עצור במעצר בפיקוח אלקטרוני, כך שאין הוא שוהה מאחורי סורג ובריח. גם מבלי להקל ראש בפגיעה הכלכלית הכרוכה בכך, ואף בשים לב להמלצה החיובית של שירות המבחן (שכידוע בית המשפט אינו כבול בה. ראו, בין רבים, בש"פ 8231/15 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 8 (6.12.2015)), סבורני כי בהינתן שהמתלונן - המתגורר אף הוא בכפר במרחק של 1,200 מטר בלבד מהחלופה המבוקשת - טרם העיד, ועדותו קרובה, ראוי להמתין עד לעדותו שתשמע. כפי שנמסר לי, העדות קבועה ליום 7.11.2016. כך מתבקש מחמת המסוכנות הנשקפת מהמשיב, בשים לב, בין היתר, לעוצמת האלימות הרבה המיוחסת לו כלפי המתלונן. לאחר זאת יש מקום לשוב ולשקול את האפשרות לשנות את מיקום החלופה למיקום המבוקש. המשיב יגיש בהקשר זה בקשה מתאימה לבית המשפט המחוזי וזה יחליט בה כחוכמתו. בשולי הדברים אעיר כי אין מקום לבוא למדינה בטרופה על כך שהמתינה עד לקבלת חוות דעת מאת היחידה לפיקוח אלקטרוני בטרם הגשת ערר, שכן לא ראתה להגיש ערר על החלטה שאינה סופית.

בכפוף לאמור לעיל, הערר מתקבל. המשיב יוותר בחלופה שבה הוא נתון כעת עד להחלטה אחרת של בית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, ח' בתשרי התשע"ז (10.10.2016).

ש ו פ ט